

■ Κείμενα που χρησιμοποιήθηκαν ως υλικό για το σχέδιο μαθήματος

1. Απολογία του Σωκράτη

«Μην θορυβείτε, άντρες Αθηναίοι, μόνο κάνετε μου τη χάρη που σας ζήτησα, να μην θορυβείτε σε όσα και αν πω, αλλά να με ακούσετε· γιατί φαντάζομαι πως θα ωφεληθείτε από αυτά που θα ακούσετε. Εγώ θα σας πω και άλλα ακόμα, που θα σας κάνουν να φωνάζετε· μην το κάνετε όμως. Γιατί πρέπει να ξέρετε καλά, αν με καταδικάσετε σε θάνατο, έναν τέτοιο άνθρωπο όπως ο ίδιος σάς περιέγραφα τον εαυτό μου, περισσότερο θα βλάψετε τον εαυτό σας παρά εμένα. Εμένα σε τίποτε δεν θα με έβλαπτε ούτε ο Άνυτος ούτε ο Μέλιππος. Γιατί ούτε θα μπορούσαν να το κάνουν· δεν είναι δυνατό, νομίζω, τον καλύτερο άνθρωπο να τον βλάψει ο χειρότερος. Ίσως μπορεί να τον θανατώσει ή να τον εξορίσει ή να τον ατιμάσει. Αυτά όμως αυτός και κανένας άλλος τα νομίζουν για μεγάλα κακά· εγώ δεν τα νομίζω, απεναντίας θεωρώ πολύ περισσότερο κακό να κάνει κανένας αυτά που κάνει αυτός, δηλαδή να θέλει να θανατώσει άδικα έναν άνθρωπο.

Τώρα λοιπόν, άντρες Αθηναίοι, εγώ κάθε άλλο παρά να απολογούμαι για τον εαυτό μου, όπως θα νομίζετε ίσως, μα απολογούμαι για σας, μήπως αμαρτίσετε με την καταδικαστική σας ψήφο απέναντι στο θεό για το χάρισμα που σας έδωσε. Γιατί, αν με θανατώσετε, δεν θα βρείτε εύκολα άλλον σαν κι εμένα, κολλημένο από το θεό στην πόλη, αν και είναι αστείο να το πούμε έτσι, σαν σε μεγάλο και δυνατό άλογο μα νωθρό από το πάχος του, που για να ξυπνήσει έχει ανάγκη από μια αλογόμυγα. Σαν τέτοια μου φαίνεται πως με κόλλησε κι εμένα ο θεός στην πολιτεία, να σας ξυπνώ και να σας πείθω και να σας πειράζω καθέναν από σας, κι έτσι δεν παύω όλη την ημέρα να σας κολλάω εδώ κι εκεί. Τέτοιος λοιπόν άλλος δεν θα βρεθεί για σας εύκολα, άντρες Αθηναίοι, κι αν με πιστεύετε δεν θα με καταδικάσετε. Εσείς όμως δυσαρεστημένοι ίσως, σαν κι εκείνους που σπκώνονται νυσταγμένοι ακόμη, θα πιστέψετε τον Άνυτο και θα με χτυπήσετε και με όλη την ευκολία ίσως θα με θανατώσετε· κι ύστερα όλη σας τη ζωή θα μείνετε κοιμισμένοι, αν δεν σας λυπηθεί ο θεός και δεν σας στείλει κανέναν άλλον.

Και ότι εγώ είμαι ο άνθρωπος που έπρεπε ο θεός να χαρίσει στην πολιτεία θα το κατάλαβετε από αυτά που θα σας πω· γιατί δεν μου φαίνεται ανθρώπινο πράγμα να παραμελήσω εγώ τα δικά μου πράγματα και να ανέχομαι να βλέπω τους ανθρώπους μου παραμελημένους τόσο καιρό και να κοιτάζω πάντα τα δικά σας συμφέροντα και να πηγαίνω χωριστά σε καθέναν από σας, σαν πατέρας ή μεγαλύτερος αδελφός, να σας παρακινώ να επιμελείστε την αρετή. Και αν τουλάχιστον απολάμβανα τίποτε από αυτά κι έπαιρνα κανένα μισθό, για να σας συμβουλευώ, θα είχα κάποιο λόγο· τώρα όμως, το βλέπετε δε και εσείς οι ίδιοι, οι κατηγοροί μου, ενώ για όλα τα άλλα αδιάντροπα με κατηγορήσαν, όσο γι' αυτό δεν μπόρεσαν πια να χάσουν κάθε ντροπή και να φέρουν μάρτυρα πως εγώ πήρα ποτέ ή ζήτησα πληρωμή από κανέναν. Γιατί εγώ ο ίδιος σάς παρουσιάζω, νομίζω, ικανοποιητική απόδειξη πως λέω την αλήθεια, τη φτώχεια μου.